

222

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 19 lipca 1946 r.

o obowiązku sąsiedzkiej pomocy wzajemnej w gospodarstwach rolnych.

Na podstawie art. 1 i 38 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Skarbu, Administracji Publicznej oraz Ziemi Odzyskanych zarządzam, co następuje:

§ 1. Dla zabezpieczenia wykonania zbiorów i zasiewów w gospodarstwach rolnych, wy-

mienionych w § 4, ustanawia się obowiązek sąsiedzkiej pomocy wzajemnej.

§ 2. Obowiązki udzielania sąsiedzkiej pomocy podlegają wszystkie gospodarstwa rolne, rozporządzające sprzężajem, narzędziami rolniczymi lub siłą roboczą — zasadniczo po przeprowadzeniu niezbędnych robót przy zbiorach i zasiewach we własnym gospodarstwie, prócz

przypadków przewidzianych w § 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Gminne rady narodowe są uprawnione wyjątkowo, w przypadkach stwierdzenia konieczności, zarządzić na terenie swoich gmin, oddzielnych gromad lub pojedynczych gospodarstw obowiązek sąsiedzkiej pomocy nawet przed ostatecznym wykonaniem prac przy zbiorach i zasiewach w gospodarstwach świadczących pomoc. W takim przypadku czas pracy związany z pomocą sąsiedzką nie powinien przekraczać trzeciej części czasu pracy we własnym gospodarstwie (1 dzień na 3).

§ 4. Do korzystania z sąsiedzkiej pomocy mają prawo:

- a) wszystkie gospodarstwa rolne powstałe w wyniku wykonywania reformy rolnej,
- b) gospodarstwa, które wskutek zniszczeń dokonanych przez okupanta lub działań wojennych nie są w stanie własnymi siłami dokonać zbiorów i zasiewów,
- c) gospodarstwa repatriowanych obywateli polskich,
- d) gospodarstwa, w których brak sił męskich został spowodowany skutkiem działań wojennych.

§ 5. Pierwszeństwo do korzystania z sąsiedzkiej pomocy wzajemnej posiadają:

- a) gospodarstwa, których właściciele lub członkowie ich rodzin brali czynny udział w walce z okupantem o Polskę demokratyczną,
- b) gospodarstwa, których właściciele lub członkowie ich rodzin odbywają czynną służbę w Wojsku Polskim.

§ 6. Konieczność udzielenia pomocy sąsiedzkiej stwierdza i o jej rozmiarach decyduje wójt bądź starosta powiatowy w porozumieniu z przewodniczącym gminnej lub powiatowej rady narodowej:

- a) z inicjatywy własnej,
- b) na wniosek ubiegających się o tę pomoc, zaopiniowany przez miejscowe koło Związku Samopomocy Chłopskiej (nawet w przypadku, gdy właściciel gospodarstwa nie należy do Związku Samopomocy Chłopskiej),
- c) na wniosek agronoma gminnego.

Związek Samopomocy Chłopskiej ma prawo wystąpienia z wnioskami o udzielenie pomo-

cy sąsiedzkiej całym grupom gospodarstw (np. gospodarstwom powstałym na terenie rozparcelowanego majątku).

§ 7. Wyznaczenie gospodarstw rolnych, mających udzielić pomocy, w szczególności ustalenie, jakim gospodarstwom, jaki rodzaj i jaka pomoc mają być udzielone przez świadczącego, dokonuje przewodniczący gminnej rady narodowej po zasięgnięciu opinii agronoma gminnego i miejscowego koła Związku Samopomocy Chłopskiej.

§ 8. Zarządzenie pomocy sąsiedzkiej przez przewodniczącego gminnej rady narodowej winno mieć miejsce jedynie w przypadkach istotnie koniecznych, wynikających z potrzeby wykonania zbiorów i zasiewów.

§ 9. W przypadku, gdy gmina uległa zniszczeniu w takich rozmiarach, że pomoc sąsiedzka w ramach gminy okaże się nie wystarczająca, — gminna rada narodowa może zwrócić się do powiatowej rady narodowej z prośbą o pomoc. Przewodniczący powiatowej rady narodowej w porozumieniu ze starostą, zarządem powiatowym Związku Samopomocy Chłopskiej i przedstawicielami gminnych rad narodowych zdecyduje o udzieleniu pomocy sąsiedzkiej i ustali sposób, rozmiar i porządek niesienia pomocy, którą gminy sąsiednie winny udzielić gminie zniszczonej.

§ 10. Za udzielenie pomocy sąsiedzkiej obowiązane są gospodarstwa o powierzchni do 2 ha do zwrotu wyżywienia (w naturze) dla pracujących i paszy dla inwentarza żywego według norm, nie wykraczających poza faktyczne zużycie i ustalonych przez gminną radę narodową. Gospodarstwa o powierzchni więcej 2 ha mogą być ponadto zobowiązane przez gminną radę narodową do uiszczenia opłat w wysokości nie przekraczającej równowartości $\frac{1}{2}$ q żyta za całkowitą uprawę 1 ha ziemi.

§ 11. Uchylenie się od obowiązku świadczeń nakazanych niniejszym rozporządzeniem będzie karane w myśl art. 92 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200).

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 30 czerwca 1947 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk